

दमम् २, } ^१दमम् २-दामम् २, } दिदमिषम् २, } दन्दमम् २; }
 दमित्वा २, } दमयित्वा २, } दिदमिषित्वा २, } दन्दमित्वा २; }
 दान्त्वा २, }
^२दण्डः, ^३दन्तः, ^४दमूनाः.

(820) “ दय दानगतिरक्षणहिंसाऽऽदानेषु ”

(I-भ्वादि:-481. सक. सेट्. आत्म.)

आदानम्=ग्रहणम् ।

दायकः-यिका, दायकः-यिका, दिदयिषकः-षिका, दादयकः-यिका;
 दयिता-त्री, दाययिता-त्री, दिदयिषिता-त्री, दादयिता-त्री;
 — दाययन्-न्ती, दाययिष्यन्-न्ती-ती; —
^५[रामस्य] दयमानः, ^Aदाययमानः, दिदयिषमाणः, दादय्यमानः;
 दयिष्यमाणः, दाययिष्यमाणः, दिदयिषिष्यमाणः, दादयिष्यमाणः;
^६सुदत्-सुदत्तौ-सुदत्तः; — —
 दयितम्^B-तः, दायितः, दिदयिषितः, दादयितः-तवान्;
 दयः, ^७दयिता, ^८दयालुः, ^Cरत्नदायः, ^Dदायः, दिदयिषुः, दादयः;

1. ‘चिण्णमुलोः—’ (6-4-93) इति णमुल्परं णौ उपधाया दीर्घविकल्पः ।
2. ‘जमन्ताड्डः’ (द. उ. 5.7) इति डप्रत्ययः । दम्भन्तेऽनेनोद्धता जनाः इति दण्डः । ‘नेङ् वशि कृति’ (7-2-8) इतीणिषेधः ।
3. ‘हसिमृषिण्वामिदमि—’ [द. उ. 6.7] इति तन्प्रत्ययः । ‘तितुत्रत्त—’ (7-2-9) इतीणिषेधः ।
4. ‘दमेरुनसिः’ [द. उ. 9-95] इत्युनसिप्रत्ययः । दमुनाः=देवः, उपदेशः, अग्निश्च ।
5. कर्तरि शानच् । ‘अधीगर्थदयेशां कर्मणि’ (2-3-52) इति कर्मणि शेषे षष्ठी । अन्यत्र द्वितीयैव—‘रामं दयमानः’ इति ।
6. क्पि, धातुयकारस्य ‘लोपो व्योर्वलि’ (6-1-66) इति लोपे, तुक् ।
7. तच्छीलादिषु कर्तृषु, ‘अनुदात्तेतश्च ह्रस्वादेः’ (3-2-149) इति प्राप्तस्य युचः, ‘न यः’ (3-2-152) इति निषेधात्, ‘तृन्’ (3-2-135) इत्यौत्सर्गिकस्तृन् ।
8. ‘स्मृद्दिगृहपतिदयि—’ (3-2-158) इत्यालुच् तच्छीलादिषु कर्तृषु ।
9. ‘अण् कर्मणि च’ (3-3-12) इत्यणि रूपमेवम् ।
- A. ‘रामस्य दयमानोऽसावध्येति तव लक्ष्मणः ।’ भ. का. 8.120.
- B. ‘न गजा नगजा दयिता दयिता विगतं विगतं ललितं ललितम् ।’ भ. का. 10.9.
- C. ‘निर्वर्त्य राजा दयितां दयालुस्तां सौरमेयीं सुरभिर्यशोभिः ।’ रघुवंशे 2.3.
- D. ‘तं रत्नदायं जितमृत्युलोका रात्रिचराः कान्तिमृतोऽन्वसर्षन् ।’ भ. का. 12.11.